

9.5.2018

MAA- JA METSÄTALOUS-
MINISTERIÖ

09.05.2018

Maa- ja metsätalousministeriö

ad Nro 1568/01.01/2017
MMM032:00/2017Viite: maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 21.3.2018, 1568/01.01/2017,
MMM032:00/2017**Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle elintarvikemarkkinalaiksi ja laiksi oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta**

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa edellä mainitusta esitysluonnoksesta. Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Esityksen tavoitteena on parantaa elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja turvata elintarvikeketjussa heikoimmassa asemassa olevien toimijoiden asemaa. Esityksellä pyritään varmistamaan tuottajille mahdollisuus saada maataloustuotteiden myyntiä koskevat sopimukset kirjallisina ja siten, että ne sisältävät tietyt vähimmäisehdot. Lisäksi pyritään estämään kohtuuttomien ehtojen ja hyvän liiketavan vastaisten taikka muutoin toisen elinkeinonharjoittajan kannalta sopimattomien menettelyjen käyttöä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kaupassa. Esityksen mukaisessa elintarvikemarkkinalaissa säädettäisiin myös elintarvikemarkkinavaltuutetusta, joka valvoisi kyseisten vaatimusten ja kieltojen noudattamista.

Elintarvikemarkkinavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksista säädettäisiin ehdotetun elintarvikemarkkinalain 6 §:ssä. Valtiovarainministeriö toteaa, että pääsääntön mukaan virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lain tasolla säättäminen on perusteltua lähinnä yhteiskunnallisesti merkittävimpiä ja/tai erityisen merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä koskevan sääntelyn osalta (vrt. valtioneuvoston oikeuskanslerin ratkaisu OKV/22/20/2015).

Valtiovarainministeriö toteaa, että muiden valtuutettujen osalta esimerkiksi tietosuojavaltuutetun nimittämisestä säädetään laissa tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta (389/1994). Sen sijaan tietosuojavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksessa tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta (432/1994). Myös lapsiasiavaltuutetusta annetun lain (1221/2004) 1 §:n 2 momentissa säädetään, että lapsiasiavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksista ja nimittämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella (asetus lapsiasiavaltuutetusta 274/2005).

Sen sijaan tasa-arvovaltuutetun kelpoisuusvaatimuksista säädetään laissa tasa-arvovaltuutetusta (1328/2014) ja yhdenvertaisuusvaltuutetun kelpoisuusvaatimuksista laissa yhdenvertaisuusvaltuutetusta (1326/2014). Näissä laeissa ei kuitenkaan ole säädetty asetuksenantovaltuutta koskien tasa-arvovaltuutettua ja yhdenvertaisuusvaltuutettua, mikä perustelee kelpoisuusvaatimusten säätämistä laissa.

Valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvosto voi erityisistä syistä antaa erivapauden valtioneuvoston asetuksella säädetyistä kelpoisuusvaatimuksista. Tämä ei siis koske kelpoisuusvaatimuksia, joista säädetään lain tasolla. Edellä todetun perusteella ja elintarvikemarkkinavaltuutetun viran luonne huomioiden valtiovarainministeriö pitää perusteltuna, että valtuutetun kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö ehdottaa, että ehdotettu elintarvikemarkkinalain 6 §:n 3 momentti muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Elintarvikemarkkinavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksista, elintarvikemarkkinavaltuutetun toimiston esittelijöiden kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä sekä asioiden käsittelytavasta toimistossa, hallintopalvelujen toteuttamistavasta Maaseutuvirastossa ja muista elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtävien järjestämiseen liittyvistä seikoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Esitysluonnoksen mukaan elintarvikemarkkinavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksena on ylempi [oikeustieteellinen] korkeakoulututkinto, perehtyneisyys viran tehtävälleen ja käytännössä osoitettu johtamistaito. Valtiovarainministeriö jättää maa- ja metsätalousministeriön harkittavaksi, onko elintarvikemarkkinavaltuutetulta tarpeellista edellyttää ylempää oikeustieteellistä korkeakoulututkintoa.

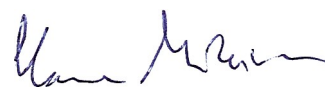
Valtiovarainministeriö toteaa, että esityksen mukaisista muutoksista aiheutuvat kustannukset on katettava valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen puitteissa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

TIEDOKSI VM/VKO, KAO, BO (Majanen, Inha, Taskinen)